

Bijlage 4: Diervriendelijke maatregelen ter voorkoming van gewassenschade door ganzen

Er zijn veel verschillende diervriendelijke maatregelen voorhanden om schade aan gewassen door ganzen te reduceren of te voorkomen. Enerzijds kan dit bestaan uit het weglokken van ganzen bij de gebieden waar ze niet welkom zijn, naar speciaal ingerichte ganzengebieden. Anderzijds zijn er veel mogelijkheden om ganzen te weren van bepaalde gebieden.¹

Datum

14 maart 2016

Documentnummer

Uit het Sovon-rapport 'Beheer van zomerganzen in de provincie Utrecht' blijkt dat het beperken van de broedhabitat voor ganzen, het onbereikbaar maken van de broedhabitat voor ganzen, het beheer van de opgroeihabitat voor de jonge dieren, het onbereikbaar maken van de opgroeihabitat, het aanpassen van de gewaskeuze, teeltwijze en oogstmethode, het niet bejagen van vossen en verjaging m.b.v. lasers, alternatieven zijn die op lange termijn voor een vermindering aan gewassenschade zorgen.²

Ganzengebieden

Ganzengebieden zijn gebieden waar ganzen met rust gelaten worden. Dit betreft gebieden die voor ganzen geschikt zijn om te broeden, rusten, foerageren en te ruïen. Deze gebieden dienen dermate aantrekkelijk te zijn dat ganzen de aangrenzende agrarische percelen links laten liggen.

Ganzengebieden zijn geschikt indien;

- er geen menselijke inmenging (in de vorm van bijvoorbeeld schadebestrijding of ((nest)beheer) plaatsvindt;
- ze zijn afgeschermd van agrarische percelen, bij voorkeur door dichte beplanting, waardoor het broedsucces op natuurlijke wijze afhangt van de beschikbare hoeveelheden voedsel waardoor de aanwas van jonge dieren afneemt;
- er water, riet en foerageergrond aanwezig is;
- de foerageergrond bestaat uit één of meerdere van de volgende gewassen; gras, witte klaver (aangezien ganzen hierin vijf keer liever foerageren dan in bemest gras), teeltresidu, stoppel en/of in de winter overjarig grasland.

Niet-ganzengebieden

Voor gebieden waar ganzen niet welkom zijn, zoals landbouwgronden, kunnen inrichtingsmaatregelen genomen worden om ze onaantrekkelijk te maken voor ganzen.

Dit kan onder andere door middel van;

- het verlagen of verhogen van de waterstand in moerasgebieden in de broed- en ruiperiode. Broeden gebeurt bijna altijd in gebieden waar vluchtmogelijkheid naar water aanwezig is. Door deze vluchtmogelijkheid weg te nemen is de locatie niet meer geschikt om te broeden. Peilverhoging is relevant ingeval daarmee kleine eilandjes onder water komen te staan, zodat ook daar niet meer gebreed kan worden;

¹ Dierenbescherming, (2015) 'Ganzen: Structurele, diervriendelijke oplossingen om overlast te verminderen', pp. 12-15.

² Beheer van zomerganzen in de provincie Utrecht, J. Stahl e.a., Sovon, 2013

- het verbouwen van olifantsgras. Dit gewas is niet aantrekkelijk voor ganzen omdat het vrij hoog is en weinig voedingswaarde heeft. Het is tevens laag in onderhoud en kan twintig jaar produceren³;
- het stoppen van de vossenjacht. Vossen hebben een grote invloed op het broedsucces van ganzen. In antwoord op schriftelijke vragen heeft de provincie aangegeven dat, indien mogelijk, de vos ingezet zou moeten worden om onder andere ganzen te bestrijden⁴;
- het aanpassen van het mestbeleid. Minder stikstof op het land zorgt ervoor dat de voedselkwaliteit vermindert. Dit zal bijdragen aan een verdere afname van het aantal ganzen dat in Brabant neerstrijkt.

Datum

14 maart 2016

Documentnummer

Weermethodes

Daarnaast kunnen ganzen met diervriendelijke methodes geweerd worden van gebieden.

Dit is onder andere mogelijk met;

- het plaatsen van afrastering of meer natuurlijke wering in de vorm van bijvoorbeeld hagen e.d.;
- de inzet van robotvogels;
- de inzet van automatisch werkende laserstralen (zoals de Agrilaser⁵);
- gecoördineerde verjaging met honden (bijvoorbeeld border collies);
- het verder ontwikkelen van moderne verjagingstechnieken, door te zorgen dat bijvoorbeeld gecombineerde en geautomatiseerde visuele en auditieve middelen door landeigenaren eenvoudig ingezet kunnen worden.

³ <http://edepot.wur.nl/198236>

⁴ In antwoord op schriftelijke vragen van 4 november 2013, zie bijlage 6.

⁵ http://www.telegraaf.nl/binnenland/24860212/Laser_tegen_ganzen_.html